

Ogólnopolska konferencja naukowa
Doświadczenie archiwum: pismo, ciało, pamięć

organizowana przez

Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego

Uniwersytetu Śląskiego

w dniach **6-8 grudnia 2017 r.**

w Katowicach, Plac Sejmu Śląskiego 1

Tematem konferencji pragniemy uczynić doświadczenie archiwum, rozumiane – w pierwszej kolejności – jako różnorodność praktyk badawczych podejmowanych w ramach pracy nad dokumentami. Każde z takich działań nosi znamiona indywidualnego przeżycia. Pomiędzy badaczką/badaczem a cudzym zapisem tworzy się zamknięta oraz kameralna przestrzeń, w której odzyskuje się ślady innych, ale mimochodem zostawia się również własne. Chcemy zatem przemyśleć znaczenie gestu odzyskiwania, gromadzenia, porządkowania i przechowywania rozmaitych zapisów. Zapytać o to, czym w zasadzie jest lub czym mogłoby być doświadczenie archiwum? Przyjęta przez nas perspektywa nie ogranicza się wyłącznie do rozważań na temat pojęcia (statusu) samego archiwum. Mamy nadzieję, że umieszczone w tytule konferencji „doświadczenie” pozwala zwrócić większą uwagę na problematykę, która wymykałaby się ogólnie przyjętej logice archiwum. Interesuje nas ono w relacji do: podmiotu, ciała, pamięci, wreszcie samego siebie. Relacji rozgrywającej się na styku konkretnych porządków czasowych, kulturowych oraz politycznych.

Wychodząc od założeń teoretycznych, m.in. J. Derridy, M. Foucaulta, P. Nora, M. de Certeau, F. Ankersmita chcielibyśmy na nowo przedyskutować strategie uhistoryczniania i konstruowania przeszłości, związane z tym formy oporu i represji, ale przede wszystkim spojrzeć na kwestie do tej pory słabo wyeksponowane, a znajdujące się w polu działania instytucjonalizowania (archiwizowania). Innymi słowy, przyjrzyć się nie tyle archiwom, co tworzącym je praktykom oraz ich podmiotom. Należy do niej m.in. zagadnienie szeroko rozumianej intymności (w) archiwum, kryzysu pamięci i historii, materialności tekstu i ciała, performatywności archiwum oraz złożonego statusu badaczki/badacza. W efekcie skłania nas to do dyskusji nad etycznym oraz politycznym aspektem podejmowanego tematu.

Koncentrować będziemy się zatem na problematyce związanej z tzw. „zwrotem archiwalnym”, ze szczególnym uwzględnieniem archiwum jako praktyki myślowej,

funkcjonującej również na zasadzie metafory w badaniach literatury, sztuki, historii, filozofii. Dotyczyć to będzie zjawisk mających swoje źródła w rozważaniach z końca XX wieku, ale współcześnie reinterpretowanych w rozmaitych kontekstach. Doświadczenie archiwum byłoby ciekawą perspektywą w badaniu przeszłości i pracy z dokumentami, analizowaniu praktyk pisarskich oraz strategii we współczesnych badaniach literackich czy koncepcjach historiograficznych. W związku z tym pozwalamy sobie podpowiedzieć następujące zagadnienia:

- a/polityczność archiwum
- granice i topografia archiwum
- somatyczność pisma/somatyczność archiwum
- ciało – archiwum – dokument
- archiwum jako fantazmat początku
- kryzys świadectwa: prawda, pamięć i archiwum
- archiwum: wykluczenie czy ocalenie?
- autor/ka i archiwum/- autorstwo w studiach nad archiwami
- prywatne archiwum
- fantazmat tekstu idealnego – czystopis
- etyka lektury (cudzego zapisu)
- tekst i kontekst (różne formy zapisu)
- archiwista a kolekcjoner
- gromadzenie, przechowywanie, zbieranie (teoria, praktyka, polityka)
- polityka pamięci, przemysł pamięci, instytucjonalizacja
- ślad, artefakt, pamiątka, dokument
- digitalność archiwum
- „ślady” po Zagładzie
- hermeneutyka archiwum

Prosimy o przesłanie krótkiej propozycji wystąpienia na adres: konferencja.archiwum@gmail.com do 15 września 2017 roku. Zgłoszenie powinno zawierać:

- tytuł wystąpienia
- krótki abstrakt, zawierający informację o zawartości referatu
- krótką notę biograficzną, zawierającą aktualną afiliację, tytuł naukowy i profil badawczy

- numer telefonu oraz adres e-mail do korespondencji

Opłata konferencyjna w wysokości 450 złotych obejmuje koszty związane z organizacją konferencji (materiały konferencyjne), wyżywienie (obiady, przerwy kawowe, uroczystą kolację), oraz druk publikacji pokonferencyjnej.

prof. dr hab. Adam Dziadek

prof. dr hab. Krystyna Kłosińska

dr hab. prof. UŚ Maciej Tramer

mgr Marzena Boniecka